

KONGRESY, SYMPOZJA I KONFERENCJE

XXI Konferencja Naukowa Sekcji Paleontologicznej Polskiego Towarzystwa Geologicznego Żarki-Letnisko, 13–16.09.2010

W dniach 13–16 września 2010 r. w miejscowości Żarki-Letnisko k. Częstochowy odbyła się cykliczna XXI Konferencja Naukowa Sekcji Paleontologicznej Polskiego Towarzystwa Geologicznego (21st *Scientific Conference of the Palaeontological Section of the Polish Geological Society*) pt. *Biocenozy w czasie i przestrzeni*. Konferencja została zorganizowana przez Zakład Stratygrafii i Paleontologii Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu oraz Katedrę Biosystematyki Wydziału Przyrodniczo-Technicznego Uniwersytetu Opolskiego. Komitetowi organizacyjnemu przewodniczył prof. Edward Głuchowski. W spotkaniu uczestniczyło 57 naukowców i sympatyków paleontologii reprezentujących 19 ośrodków naukowych i dydaktycznych z Warszawy, Krakowa, Wrocławia, Poznania, Łodzi, Szczecina, Gdańska, Gliwic, Opola, Katowic i Sosnowca.

Otwarcie konferencji nastąpiło na Wydziale Nauk o Ziemi UŚ w Sosnowcu, podczas którego dr hab. Marcin Machalski (PAN Warszawa) wygłosił pierwszy referat plenarny zatytułowany *Ostatnie amonity w czasie i przestrzeni*. Następnie uczestników przewieziono do Żarek-Letniska, gdzie odbyła się główna część spotkania. W ciągu dwóch pierwszych dni wygłoszono 34 referaty oraz pokazano 19 posterów. Tematyka obejmowała problemy związane z szeroko rozumianą paleontologią zwierząt i roślin, stratygrafią, paleoekologią, a nawet diagenetą i biomineralizacją. Przedstawione również zostały kolejne referaty ple-

narne – *Paleogeograficzne implikacje występowania mikroproblematyków w utworach górnego syluru* prof. dr. hab. Stanisława Skompskiego (Uniwersytet Warszawski) oraz *Pożary w zapisie kopalnym* dr. hab. Leszka Marynowskiego (Uniwersytet Śląski). Należy podkreślić, iż, oprócz wielu referatów i posterów dotyczących paleozoologii i paleobotaniki, dało się zauważyć znaczne zainteresowanie kręgowcami, zwłaszcza u młodych adeptów paleontologii (łącznie 12 referatów i posterów).

W czasie spotkania na tradycyjnym już zebraniu Sekcji Paleontologicznej PTG ustępujący zarząd (dr Barbara Studencka i dr Anna Żylińska) przedstawił sprawozdanie z działalności za lata 2007–2010. Wybrano również nowy zarząd sekcji. Przewodniczącym został dr Wojciech Krawczyński, a sekretarzem – dr Michał Zatoń (obaj z Uniwersytetu Śląskiego).

Pierwszy dzień konferencji zakończył się spotkaniem towarzyskim przy grillu, a drugi dzień obrad – uroczystą kolacją.

W ramach konferencji odbyły się dwie wycieczki terenowe. Pierwsza poświęcona była problematyce nowych stanowisk paleontologicznych ze szczątkami kręgowców triasowych. Skamieniałości występujące w morskich osadach wapienia muszlowego w Żyglinie k. Tarnowskich Gór i cechy sedimentologiczne tych utworów omówili Waldemar Bardziński i Marcin Lewandowski (Uniwersytet Śląski). Następnie uczestnicy wycieczki pod prze-

Ryc. 1. Uczestnicy konferencji w odsłonięciu środkowotriasowych wapieni ze szczątkami kręgowców w Żyglinie k. Tarnowskich Gór. Fot. P. Filipiak

Ryc. 2. Żebro notozaurida z dolnego wapienia muszlowego. Żyglin k. Tarnowskich Gór. Pojedynczy prostokąt na skali = 1 cm. Obie fot. D. Nast

wodnictwem Grzegorza Niedźwiedzkiego (Uniwersytet Warszawski) zwiedzili gliniankę cegielni w Lipiu Śląskim k. Lublińca oraz nowo powstałe muzeum paleontologiczne w Lisowicach, w którym eksponowane są znaleziska kości lądowych kręgowców późnotriasowych. Wycieczka zakończyła się wizytą w Krasiejowie. W najsłynniejszym polskim stanowisku paleontologicznym ostatnich lat prof. Adam Bodzioch (Uniwersytet Opolski) przedstawił aktualny stan badań nad szczątkami triasowych płazów i gadów oraz innymi skamieniałościami, które im towarzyszą. Uczestnicy zwiedzili również nowo otwarty kompleks turystyczny *JuraPark* z makietami kręgowców lądowych, głównie dinozaurów, oraz z innymi atrakcjami popularyzującymi geologię i paleontologię wśród starszego i młodszego pokolenia.

Podczas drugiej wycieczki przybliżono tematykę utworów paleozoicznych i występujących w nich skamieniałości na obszarze Zagłębia Dąbrowskiego (wschodnia część województwa śląskiego należąca historycznie do Małopolski). W łomikach znajdujących się w okolicach Dziewek k. Siewierza dr Tomasz Wrzołek i prof. Grzegorz Racki (Uniwersytet Śląski) omówili sytuację geologiczną dewonu i skamieniałości organizmów bentosowych (głównie koralowce i stromatoporoidy), które występują w odsłaniających się tam wapieniach żyweckich. W kolejnym punkcie, w Dąbrowie Górniczej, dr Wojciech Krawczyński

Ryc. 3. Koralowce na zwietrzalej powierzchni wapieni żyweckich w odsłonięciu w Dziewkach k. Siewierza. Pojedynczy prostokąt na skali = 1 cm

(Uniwersytet Śląski) przedstawił budowę geologiczną tzw. piaskowców z Gołonoga (niższy namur A) i opisał zespół górnokarbońskich skamieniałości morskich, występujących w tych utworach. Wycieczka zakończyła się w Muzeum Miejskim *Sztygarka* w Dąbrowie Górniczej. W historycznym gmachu jednej z pierwszych szkół górniczych w Polsce można było obejrzeć kolekcje skamieniałości z piaskowców z Gołonoga. Następnie uczestnicy zwiedzili nowo otwartą dla ruchu turystycznego kopalnię ćwiczebną. Sebastian Kosakowski (Muzeum Miejskie *Sztygarka*), oprócz opisanego trudu pracy w górnictwie węglowym, pokazał również wychodnię pokładu węgla kamiennego 401 (należącego do górnośląskiej serii piaskowcowej (namur C) oraz założoną na tym pokładzie ćwiczebną ścianę węglową. Konferencja ostatecznie zakończyła się pod Wydziałem Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu.

Streszczenia referatów i posterów oraz krótki przewodnik wycieczek wydano drukiem w formie monografii *Kopalne biocenozy w czasie i przestrzeni* pod redakcją Michała Zatonia, Wojciecha Krawczyńskiego, Mariusza Salamona i Adama Bodziocha.

Kolejną konferencję planują zorganizować w 2013 r. naukowe ośrodki krakowskie.

Wojciech Krawczyński & Michał Zatoń